

RAPORT O STANIE MIASTA OBRZYCKO ZA ROK 2021

Obrzycko, maj 2022 r.

Na podstawie art. 28aa ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 713) przedstawiam niniejszym raport o stanie Miasta Obrzycko w 2020 roku.

Burmistrz Miasta Obrzycko
/-/ Igor Kołoszuk

Autorzy:

Igor Kołoszuk
Mirosława Szwedek

Spis treści

I. Wstęp	4
a. Położenie geograficzne	4
b. Krótki rys historyczny	5
II. Informacje ogólne	6
a. Charakterystyka demograficzna	6
b. Jednostki organizacyjne Miasta Obrzycko, stowarzyszenia, kluby, współpraca z organizacjami pozarządowymi	8
III. Charakterystyka rozwoju i sytuacji finansowej Miasta Obrzycko w ostatnich ośmiu latach	11
a. Wprowadzenie	11
b. Wskaźnik W1 - Udział dochodów własnych w dochodach ogółem	13
c. Wskaźnik W2 - Relacja nadwyżki operacyjnej do dochodów ogółem	13
d. Wskaźnik W3 - Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem	14
e. Wskaźnik W4 – Obciążenie wydatków bieżących wydatkami na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń (łącznie z jednostkami organizacyjnymi)	15
e.1. struktura wydatków na wynagrodzenia i pochodnych w rozbiciu na poszczególne jednostki organizacyjne w latach 2014-2021	15
f. Wskaźnik W5 - Udział środków zewnętrznych w wydatkach ogółem	17
g. Wskaźnik W6 – Relacja zobowiązań do dochodów ogółem	17
h. Wskaźnik W7 - Udział podatku dochodowego od osób fizycznych w dochodach bieżących	18
i. Wskaźnik W8 – Udział dochodów majątkowych w dochodach ogółem	19
j. Podsumowanie	19

I. Wstęp

Zgodnie z Art. 28aa. 1. Ustawy o samorządzie gminnym Burmistrz co roku do dnia 31 maja przedstawia radzie miejskiej raport o stanie gminy. Obejmuje on podsumowanie działalności Burmistrza w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady miasta. Rada może określić w drodze uchwały szczegółowe wymogi dotyczące raportu. Informacje zawarte w niniejszym dokumencie posłużą mieszkańcom Obrzycka do zwiększenia wiedzy na temat funkcjonowania samorządu miejskiego, a także staną się podstawą do prowadzenia dialogu na temat przyszłości miasta. Niniejszy raport obejmuje informacje o realizacji przyjętych i obowiązujących programów, strategii gminnych oraz uchwał Rady Miasta Obrzycko w 2021 r. Był to rok na którym piętno odcisnęła pandemia COVID-19, związany z nią Narodowy Program Szczepień oraz wdrożenie szeregu przepisów w ramach „Polskiego Ładu”.

Informacje zawarte w niniejszym dokumencie posłużyć powinny mieszkańcom Miasta Obrzycko do poszerzenia wiedzy na temat funkcjonowania samorządu. Są też jednym z podstawowych źródeł informacji niezbędnych do prowadzenia owocnego dialogu na temat kierunków rozwoju i przyszłości miasta.

a. Położenie geograficzne

Obrzycko jest położone w północnej części Wielkopolski, u ujścia rzeki Samy do Warty. Miasto zajmuje powierzchnię 3,74 km² co sprawia, iż jest trzecim najmniejszym powierzchniowo samorządem w kraju. Przez Obrzycko przebiega droga wojewódzka nr 185, w pasie której znajduje się przeprawa mostowa nad rzeką Wartą.

Rycina 1 Lokalizacja Miasta Obrzycka na tle mapy Polski. Źródło: Google Maps.

b. Krótki rys historyczny

Najstarsza informacja o Obrzycku jako grodzie kasztelańskim pochodzi z 1238 roku. W roku 1253 miasto na krótko było własnością joannitów poznańskich. Czterdzieści pięć lat później istniała tu już parafia katolicka, o czym świadczy wzmianka biskupa poznańskiego Andrzeja Zaremby. Na wojnę z Zakonem Krzyżackim w roku 1458 Obrzycko wysłało jednego swojego obywatela, co oznacza że musiało być wówczas miastem, gdyż to one miały obowiązek wystawiać na wojnę odpowiednią liczbę obywateli, w zależności od liczby mieszkańców.

W roku 1628 powstaje w Obrzycku gmina luteraska, natomiast w roku 1638, dzięki staraniom ówczesnego właściciela Obrzycka - Krzysztofa Radziwiłła - miasto ponownie otrzymuje prawa miejskie od króla Władysława IV; z tego też roku pochodzi herb Obrzycka.

Najprawdopodobniej z I połowy XVII w. pochodzi ceglany ratusz w stylu barokowym, stanowiący do dziś siedzibę władz miasta. W roku 1714 Władysław Radomicki, właściciel Obrzycka, rozpoczyna budowę kościoła katolickiego według projektu Pompeo Ferrariego. W roku 1909 Obrzycko uzyskało połączenie kolejowe z Wronkami i Obornikami.

Prawa miejskie Obrzycko utraciło w roku 1934 na skutek decyzji ówczesnej rady miasta. Po II Wojnie Światowej, w roku 1948 powstaje w mieście biblioteka publiczna licząca na początek 500 tomów, a 7 lat później następuje otwarcie stadionu miejskiego. Początek lat 60-tych to rozbudowa szkoły podstawowej, która w roku 1967 otrzymuje imię Powstańców Wielkopolskich. Jej dalsza rozbudowa ma miejsce na początku lat 80-tych. W roku 1984 oddano do użytku nową strażnicę OSP przy ulicy Strzeleckiej.

Odzyskanie praw miejskich następuje w roku 1990. Niestety również wówczas dochodzi także do podziału na gminę miejską i wiejską, co ma swoje konsekwencje po dziś dzień i w znacznym stopniu utrudnia rozwój miasta.

Obecnie Obrzycko zapewnia swoim mieszkańcom podstawowe świadczenia społeczne, edukacyjne i kulturalne.

Rycina 2 Widokówka z Obrzycka, początek XX w. Domena publiczna. www.zlotagrota.poznan.pl

II. Informacje ogólne

a. Charakterystyka demograficzna

Obrzycko jest gminą miejską, położoną w powiecie szamotulskim, w województwie wielkopolskim. Od 1990 roku stanowi ono odrębną jednostkę administracyjną otoczoną przestrzennie przez gminę wiejską Obrzycko. W dniu 31 grudnia 2021 r. Miasto Obrzycko liczyło 2378 mieszkańców. W minionym roku odnotowano 19 narodzin aż 36 zgonów (Tabela 1).

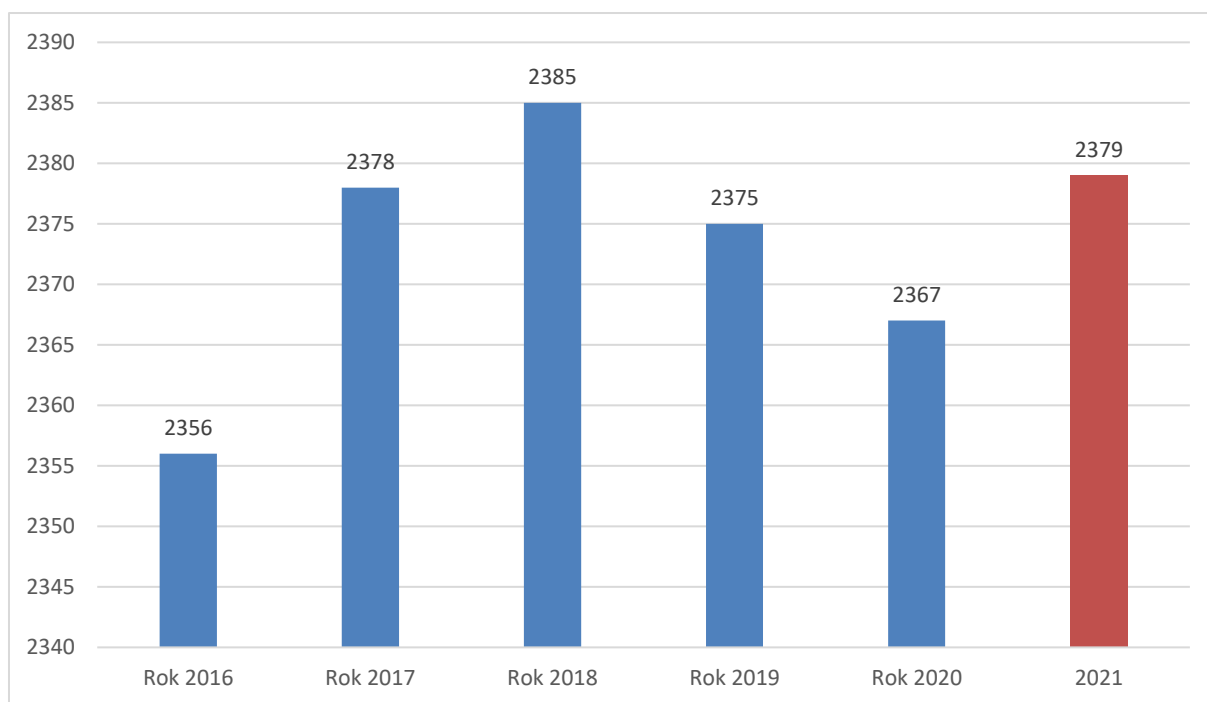
Tabela 1 Zestawienie danych demograficznych w oparciu o raport USC w Obrzycku za lata 2017 - 2021.

	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
Liczba ludności łącznie	2378	2385	2375	2367	2379
W wieku przedprodukcyjnym - 14 lat i mniej;	426	444	440	439	457
w wieku produkcyjnym: 15-59 lat kobiety, 15-64 lata mężczyźni	1532	1519	1494	1431	1377
w wieku poprodukcyjnym	420	422	441	497	545
Narodziny	37	25	23	21	19
Zgony	21	27	21	23	36

W minionym roku liczba zameldowanych mieszkańców miasta wzrosła o 12 co pozwoliło przerwać pewien trend spadkowy obserwowany od roku 2018. W ciągu ostatnich 8 lat wydano 162 decyzje o warunkach zabudowy, w tym 120 dotyczących budownictwa mieszkaniowego. Niestety, nie przekłada się to bezpośrednio na wzrost liczby meldunków.

Tabela 2 Zestawienie liczby wydanych decyzji o warunkach zabudowy w latach 2014-2021.

ROK	JEDNORODZINNE	WIELORODZINNE	USŁUGOWE	INNE	RAZEM
2014	12	0	1	0	13
2015	9	0	0	1	10
2016	18	0	3	0	21
2017	16	1	4	0	21
2018	25	10	4	3	42
2019	18	0	1	3	22
2020	15	0	0	1	16
2021	7	1	4	5	17
Łącznie	120	12	17	13	162

Rycina 3 Dynamika wskaźnika liczby mieszkańców zameldowanych w Mieście Obrzycko w okresie 2016-2021. Na podstawie danych GUS i USC Obrzycko.

Tabela 3 Struktura demograficzna mieszkańców Obrzycka. Stan na 31 grudnia 2020 r. Na podstawie danych USC Obrzycko.

Lp.	Wiek / Rocznik	Mężczyźni			Kobiety			Wszyscy		
		Stali	Czasowi	Razem	Stali	Czasowi	Razem	Stali	Czasowi	Razem
1	W 000-	1142	37	1179	1225	25	1250	2367	62	2429
2	W 000-002	35	0	35	32	2	34	67	2	69
3	W 003	21	1	22	20	0	20	41	1	42
4	W 004-005	37	0	37	24	0	24	61	0	61
5	W 006	15	0	15	13	0	13	28	0	28
6	W 007	13	1	14	15	0	15	28	1	29
7	W 008-012	68	1	69	85	2	87	153	3	156
8	W 013-015	50	0	50	40	0	40	90	0	90
9	W 016-017	23	0	23	20	0	20	43	0	43
10	W 018	12	0	12	10	0	10	22	0	22
11	W 019-065:019-060	738	34	772	664	18	682	1402	52	1454
12	W 066-:061-	130	0	130	302	3	305	432	3	435
13	W 000-017	262	3	265	249	4	253	511	7	518
14	W 018-	880	34	914	976	21	997	1856	55	1911
15	W 000-006	108	1	109	89	2	91	197	3	200
16	W 007-015	131	2	133	140	2	142	271	4	275
17	W 016-019	46	2	48	41	0	41	87	2	89
18	W 020-065:020-060	727	32	759	653	18	671	1380	50	1430

Tabela 4 Struktura demograficzna mieszkańców Obrzycka. Stan na 31 grudnia 2021 r. Na podstawie danych USC Obrzycko.

Lp.	Wiek / Rocznik	Mężczyźni			Kobiety			Wszyscy		
		Stali	Czasowi	Razem	Stali	Czasowi	Razem	Stali	Czasowi	Razem
1	W 000-	1137	16	1153	1211	15	1226	2348	31	2379
2	W 000-002	25	0	27	33	1	34	60	1	61
3	W 003	18	0	18	8	0	8	26	0	26
4	W 004-005	41	0	41	32	0	32	73	0	73
5	W 006	18	0	18	12	0	12	30	0	30
6	W 007	16	0	16	13	0	13	29	0	29
7	W 008-012	62	2	64	89	1	90	151	3	154
8	W 013-015	51	1	52	37	0	37	88	1	89
9	W 016-017	29	0	29	27	0	27	56	0	56
10	W 018	10	0	10	8	0	8	18	0	18
11	W 019-065:019-060	732	13	745	645	10	655	1377	23	1400
12	W 066-:061-	133	0	133	307	3	310	440	3	443
13	W 000-017	262	3	265	251	2	253	513	5	518
14	W 018-	875	13	888	960	13	973	1835	26	1861
15	W 000-006	104	0	104	85	1	86	189	1	190
16	W 007-015	129	3	132	139	1	140	268	4	272
17	W 016-019	50	0	50	44	0	44	94	0	94
18	W 020-065:020-060	721	13	734	636	10	646	1357	23	1380

Tabele nr 3 i 4 prezentują strukturę demograficzną mieszkańców Obrzycka według stanu na 31 grudnia 2020 i 2021 r. Zestawienie wykonano na podstawie danych USC Obrzycko.

b. Jednostki organizacyjne Miasta Obrzycko, stowarzyszenia, kluby, współpraca z organizacjami pozarządowymi.

L.p.	Nazwa jednostki organizacyjnej	Forma prawna	Forma władania mieniem gminy	Kierownik
1.	Urząd Miasta Obrzycko z siedzibą w Obrzycku, ul. Rynek 19	jednostka budżetowa	własność miasta	Burmistrz Miasta – Igor Kołoszuk
2.	Zespół Szkół w Mieście Obrzycko z siedzibą w Obrzycku, Pl. Lipowy 12. W skład Zespołu Szkół w Mieście Obrzycko wchodzi: 1) Przedszkole Miejskie w Obrzycku „Bajkowa Kraina”; 2) Szkoła Podstawowa im. Powstańców Wielkopolskich w Obrzycku	jednostka budżetowa	własność miasta	Dyrektor – Anna Rudy
3.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Obrzycku z siedzibą w Obrzycku, ul. Marcinkowskiego 10	jednostka budżetowa	własność miasta	Kierownik – Szymon Pertek
4.	Miejska Biblioteka Publiczna w Obrzycku – Instytucja Kultury, z siedzibą w Obrzycku, ul. Marcinkowskiego 10	instytucja kultury	własność miasta	Dyrektor – Magdalena Górecka

Miasto Obrzycko jest członkiem Wielkopolskiego Ośrodka Kształcenia i Studiów Samorządowych. Ośrodek ten wspiera samorząd oraz jego jednostki organizacyjne poprzez działania edukacyjno-doradcze oraz informacyjno-wydawnicze. W 2021 roku łącznie 7 pracowników wzięło udział w 28 szkoleniach. Pracownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mieście Obrzycko brał udział w 1 szkoleniu.

Miasto Obrzycko przynależy do Lokalnej Grupy Działania „Puszcza Notecka”. W roku 2021 r. zmieniono umowę użyczenia gruntu na realizację projektu współpracy pn. „Szlakiem ukrytych skarbów” w celu posadwienia altany oraz infrastruktury towarzyszącej na obszarze działki nr 796 w obrębie geodezyjnym Miasta Obrzycko.

W roku 2021 Burmistrz Miasta przyznał klubowi MKS Warta Obrzycko dotację na realizację jego zadania pn.: „Zwiększenie dostępności mieszkańców Obrzycka do działalności sportowej poprzez szkolenie w zakresie piłki nożnej, treningi i organizowanie udziałów w zawodach sportowych MKS „Warta Obrzycko”. Dotacja opiewała na kwotę 22.000,00 zł. Przedsięwzięcie zostało zorganizowane i rozliczone w ustalonym terminie. Klub piłkarski brał udział w rozgrywkach klasy B drużyny seniorów.

Na terenie miasta działalność prowadzą następujące stowarzyszenia:

„Obrzyckie Towarzystwo Kulturalne”.

Brak jest informacji o działaniach stowarzyszenia w roku 2021.

„Obrzyckie Stowarzyszenie Miłośników Ptaków”.

Stowarzyszenie swoją działalność rozpoczęło w roku 2000. W celach statutowych ma m.in. krzewienie wiedzy na temat różnorodności przyrodniczej i wiedzy ekologicznej o ziemi obrzyckiej. Członkowie stowarzyszenia spotykają się z zapraszanimi gośćmi, organizują wyprawy piesze i wyjazdy terenowe dla swoich członków.

„Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Obrzyckiej”

To najdłużej funkcjonujące z miejscowych stowarzyszeń. Brak danych za działalność w minionym roku.

Nieformalna grupa „Kolo Gospodyń Domowych Obrzyczanki”

W roku 2021 „Obrzyczanki” spotkały się ośmiokrotnie. Brały udział w organizacji Pikniku Strażackiego, Festynu Rodzinnego na Orliku oraz Spotkania z Gwiazdorem. Prowadziły charytatywne zbiórki pieniędzy dla chorych dzieci.

„Obrzycki Chór Parafialny”

Chór Parafii p.w. Apostołów Piotra i Pawła w Obrzycku powstał w marcu 2007 r. Chór ubogaca liturgię świąt i uroczystości kościelnych w parafii. Udziela się również poza parafią.

Chór Parafialny jest członkiem Ogólnopolskiego Związku Chórów Kościelnych Caecillianum (Oddział II – Poznań). Tworzy go dwadzieścia pięć osób w różnym wieku.

„Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów” Koło nr 1

W roku 2021 PZWRiI wsparto kwotą 2.500,00 zł na realizację zadania dotyczącego działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym, pt.: „Spotkania integracyjne obrzyckich seniorów”.

Stowarzyszenie „Psi Ogród”

Jest to najmłodsze stowarzyszenie na terenie miasta. W swoich celach statutowych ma: . W roku 2021 stowarzyszenie złożyło za pośrednictwem LGD Puszcza Notecka wnioski do urzędu Marszałkowskiego w ramach projektu „Wypocznij ze swoim psem”. W wyniku jego realizacji miał powstać w Obrzycku ogrodzony wybieg dla czworonogów.

III. Charakterystyka rozwoju i sytuacji finansowej Miasta Obrzycko w ostatnich ośmiu latach

a. Wprowadzenie

W niniejszym raporcie zawarto charakterystykę rozwoju Obrzycka w ostatnich 8 latach. Dokonując analizy porównawczej wzięto pod uwagę kryteria merytoryczne bazujące na zestawie wybranych wskaźników. Mają one za zadanie przedstawienie obiektywnej prezentacji kondycji finansowej miasta:

- W1 – Udział dochodów własnych w dochodach ogółem;
- W2 – Relacja nadwyżki operacyjnej do dochodów ogółem;
- W3 – Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem;
- W4 - Obciążenie wydatków bieżących wydatkami na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń (łącznie z jednostkami organizacyjnymi);
- W5 – Udział środków zewnętrznych w wydatkach ogółem;
- W6 – Relacja zobowiązań do dochodów ogółem;
- W7 - Udział podatku dochodowego od osób fizycznych w dochodach bieżących;
- W8 – Udział dochodów majątkowych w dochodach ogółem;

Wybór tych konkretnych wskaźników oparto o literaturę przedmiotu i o specyfikę Miasta Obrzycko. W większości należą one do najczęściej wykorzystywanych do oceny sytuacji finansowej jednostek samorządu terytorialnego.

W przypadku wskaźnika W4 – Obciążenie wydatków bieżących wydatkami na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń (łącznie z jednostkami organizacyjnymi), obok ogólnej prezentacji jego dynamiki, specjalnie na potrzeby niniejszego raportu dokonano rozbicia wydatków na wynagrodzenia i pochodnych na poszczególne jednostki organizacyjne. Następnie wyniki zaprezentowano w formie wykresu prezentującego procentowy udział poszczególnych jednostek w ogólnych wydatkach oraz ich dynamikę w skali ostatnich 8 lat.

Prezentacja dodatkowego wskaźnika W8 ma za zadanie zwrócić uwagę na jeden z kluczowych sposobów równoważenia budżetu w latach poprzednich, bazujący na sprzedaży mienia. Takie rozwiązanie ma ograniczony charakter, ponieważ wpływy ze sprzedaży majątku są dochodami jednorazowymi, a zasób nieruchomości przeznaczonych do zbycia jest obecnie niemal wyczerpany.

Śledząc dynamikę wskaźników w czasie ostatnich 7 lat można zaobserwować określone trendy długoterminowe, jak i nagłe zmiany spowodowane czynnikami zewnętrznymi. Miasto Obrzycko jako bardzo mała JST jest szczególnie narażone na te ostatnie.

RAPORT O STANIE MIASTA OBRZYCKO ZA ROK 2021

	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
dochody ogółem	18 550 500,40	15 371 721,83	14 322 235,77	12 430 004,71	11 454 477,32	10 189 659,89	8 772 767,91	9 910 149,47
dochody własne	6 223 913,58	5 448 671,05	5 468 892,64	5 146 760,07	4 665 921,82	3 925 118,53	3 881 484,66	3 877 695,84
dochody z tyt. sprzedaży mienia	149 820,00	13 771,18	185 507,05	380 126,22	366 619,53	115 964,21	126 837,63	379 930,87
dochody bieżące	18 074 057,43	14 612 924,26	13 319 491,07	11 781 614,52	10 986 698,79	10 073 695,68	8 483 289,88	8 450 257,22
wydatki ogółem	15 791 056,73	15 951 533,58	13 360 501,88	12 747 897,35	11 338 149,15	10 074 263,37	8 744 993,52	10 498 033,69
wydatki bieżące	15 093 050,20	14 221 043,83	13 089 748,86	11 724 764,16	10 857 336,71	9 897 488,25	8 310 926,87	8 344 682,12
wydatki inwestycyjne	698 006,53	1 730 489,75	270 753,02	1 023 133,19	480 812,44	176 775,12	434 066,65	2 153 351,57
wydatki na wynagrodzenia i pochodne	6 619 917,20	6 193 710,21	5 967 867,54	5 419 110,34	5 125 821,49	5 010 420,91	4 921 701,38	4 749 367,90
środki zewnętrzne	2 835 144,12	847 463,16	606 237,26	268 263,97	101 159,00	0,00	162 640,40	1 103 337,12
zobowiązania/zadłużenie (kredyty, pożyczki)	1 662 028,60	1 692 931,72	1 405 177,00	1 569 404,00	1 197 008,00	1 301 520,00	1 361 040,00	1 426 160,00
podatek dochodowy od os. fiz.	2 245 298,00	1 890 642,00	2 045 387,00	1 859 113,00	1 649 934,00	1 410 536,00	1 281 514,00	1 235 370,00
nadwyżka operacyjna	2 981 007,23	391 880,43	229 742,21	56 850,36	129 362,08	176 207,43	172 363,01	105 575,10

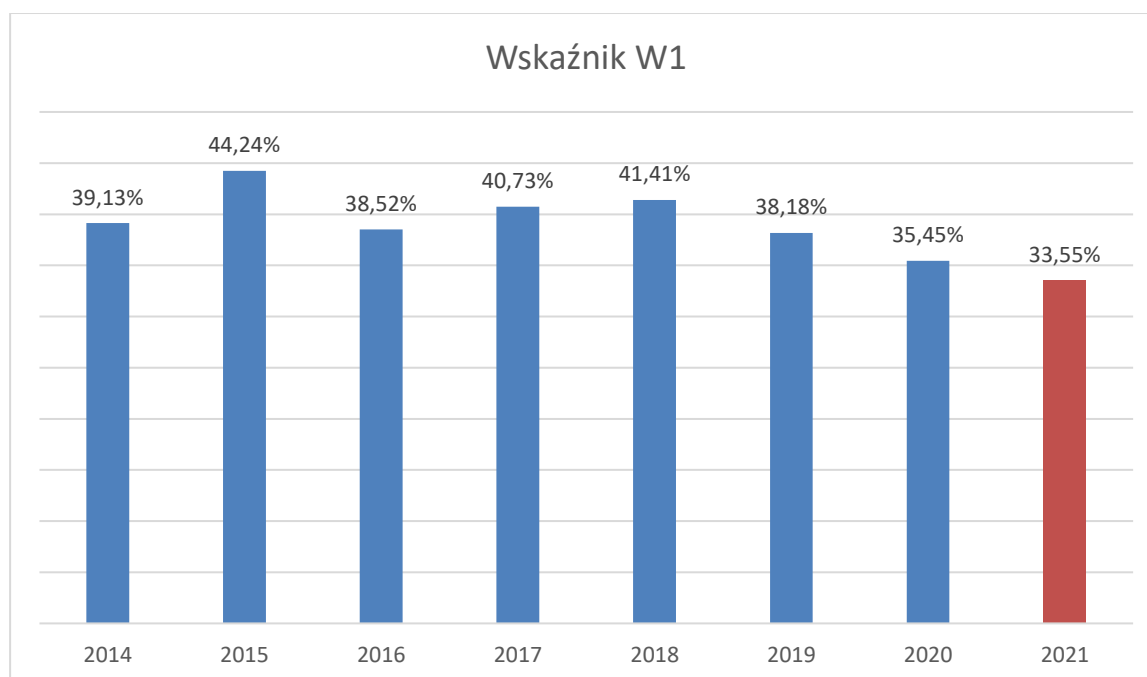
Tabela 5 Zestawienie kategorii będących podstawą do wyliczenia wskaźników branych pod uwagę przy analizie porównawczej. Opracowanie własne na podstawie danych budżetowych.

b. Wskaźnik W1 - Udział dochodów własnych w dochodach ogółem

Pokazuje, jaką część procentową budżetu stanowią dochody własne. Jest to podstawowy miernik tzw. „samodzielności finansowej”, informujący o możliwości prowadzenia polityki dochodowej. Wskaźnik ten jest czuły na koniunkturę i stopień bezrobocia. Jego wzrost świadczy o zwiększaniu się możliwości decyzyjnych miasta, zaś spadek oznacza w efekcie większe uzależnienie od transferów z budżetu państwa. W roku 2021 dochody ogółem miasta wyniosły **18 550 500,40** wzrastając rok do roku o **3 178 778,57 zł**. Jednocześnie dochody własne wyniosły **6 223 913,58 zł** w stosunku do **5 448 671,05 zł** z roku 2020 co oznacza ich wzrost o **775 242,53 zł**.

Na przestrzeni ostatnich 7 lat dynamika wskaźnika W1 dla Miasta Obrzycko prezentuje się następująco:

Rycina 4 Dynamika wskaźnika W1 - Udział dochodów własnych w dochodach ogółem – na przestrzeni lat 2014-2021.

Linia trendu wskazuje na stopniowy spadek wartości wskaźnika, co oznacza, że udział dochodów własnych w odniesieniu do dochodów ogółem miasta sukcesywnie spada.

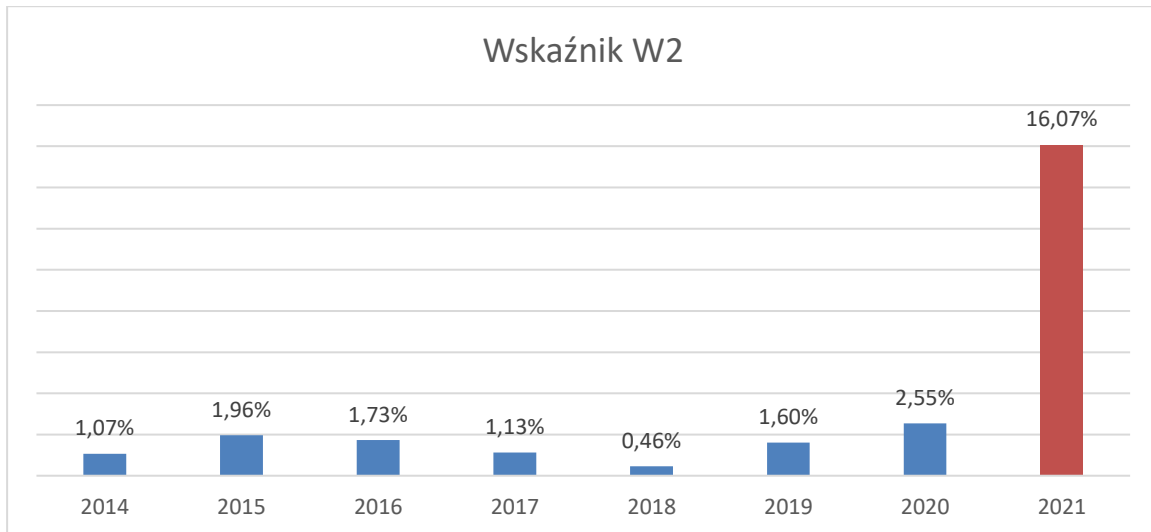
Zaległości podatkowe w 2020 roku wyniosły **240.679,21 zł**, nadpłaty podatkowe wyniosły **2.121,49 zł**. Zaległości podatkowe w 2021 roku wyniosły **230.695,29 zł**, nadpłaty podatkowe wyniosły **3.626,00 zł**.

c. Wskaźnik W2 - Relacja nadwyżki operacyjnej do dochodów ogółem

Istotą tego wskaźnika jest pokazanie stopnia, w jakim Miasto Obrzycko mogłoby zaciągać nowe zobowiązania w stosunku do osiągniętych dochodów. Dodatnia wartość wyniku bieżącego określana jest jako nadwyżka operacyjna na spłaty zobowiązań oraz do finansowania wydatków o charakterze inwestycyjnym. Im wyższa wartość wskaźnika, tym wyższe możliwości miasta w zakresie działań inwestycyjnych oraz podwyższona możliwość do

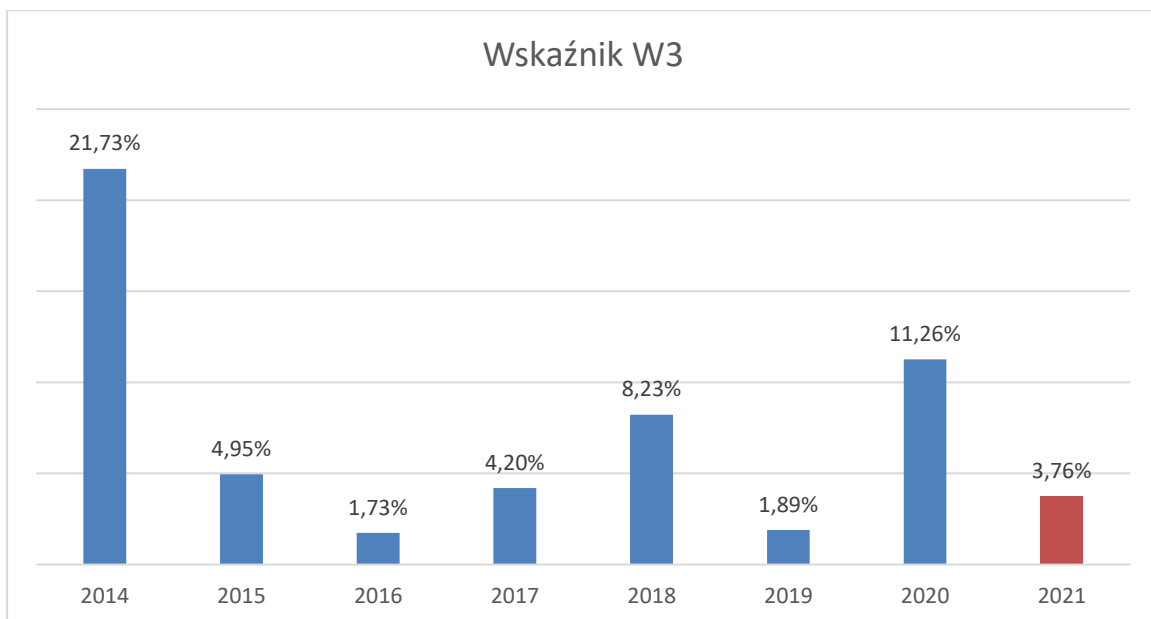
zwiększenia wydatków bieżących. Rok 2021 był pod tym względem wyjątkowy. Miasto zanotowało bowiem 16,07% nadwyżki. Jednak wynikało to z nadzwyczajnej sytuacji jaką było uzyskanie m. in. 2,1 mln zł z nagród w Narodowym Programie Szczepień. Pieniądze te przeszły do budżetu na rok kolejny.

Rycina 5 Dynamika wskaźnika W2 - Relacja nadwyżki operacyjnej do dochodów ogółem – na przestrzeni lat 2014-2021.

d. Wskaźnik W3 - Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem

W przypadku tego wskaźnika, im wyższa wartość, tym wyższa aktywność inwestycyjna miasta wykorzystywana na rozbudowę infrastruktury. Wysoka wartość tego wskaźnika oznacza także, że podejmowane decyzje finansowe sprzyjają powiększeniu majątku miasta, zwłaszcza majątku trwałego. Z kolei niska wartość wskaźnika informuje o słabym potencjale rozwojowym i inwestycyjnym, a także o umiarkowanej samodzielności finansowej. W roku 2021 wskaźnik ten osiągnął wartość 3,76%.

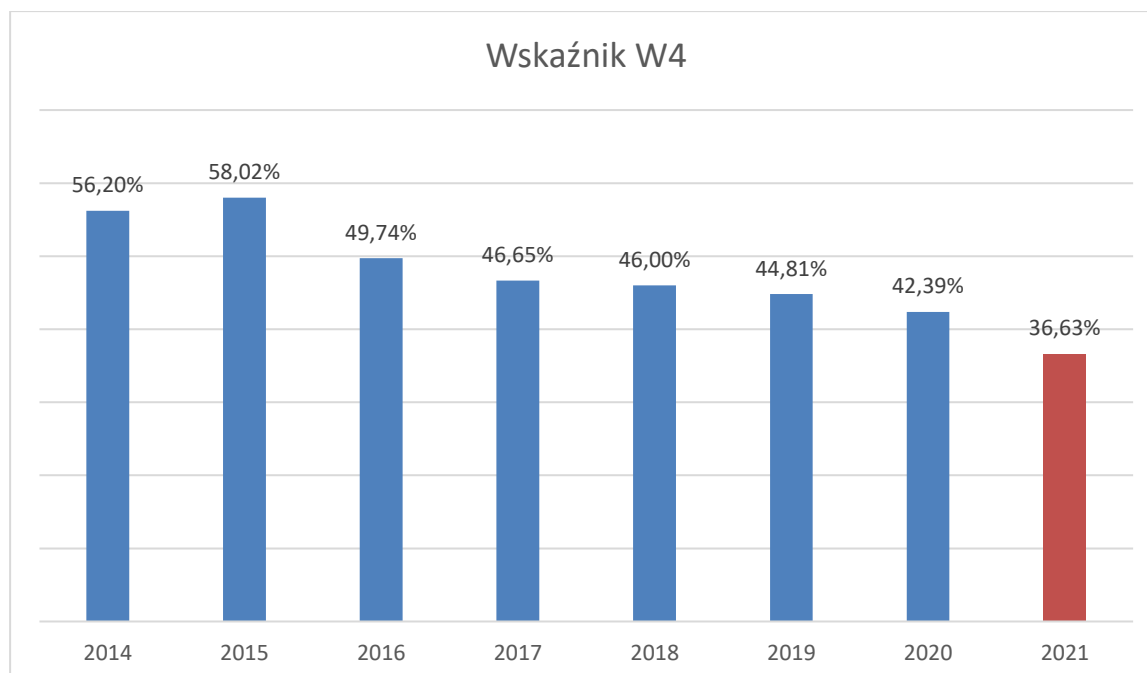
Rycina 6 Dynamika wskaźnika W3 - Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem – na przestrzeni lat 2014-2021.

e. Wskaźnik W4 – Obciążenie wydatków bieżących wydatkami na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń (łącznie z jednostkami organizacyjnymi)

Relacja ta wskazuje, jaką część wydatków bieżących miasta stanowią wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń. W przypadku powyższej analizy wskaźnik jest liczony łącznie dla całego budżetu, w skład którego wchodzi wynagrodzenia pracowników Urzędu Miasta, Zespołu Szkół, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz umowy cywilnoprawne.

Wysoka wartość wskaźnika negatywnie wpływa na zarządzanie finansami. Są to bowiem wydatki sztywne, bardzo trudne do restrukturyzacji i ograniczenia ze względu na prawną ochronę pracowników i ich warunków pracy i płacy.

Rycina 7 Dynamika wskaźnika W4 - Obciążenie wydatków bieżących wydatkami na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń (łącznie z jednostkami organizacyjnymi) – na przestrzeni lat 2014-2021.

Jak widać, wskaźnik ten spada regularnie od roku 2015, gdy wyniósł 58,02%. W roku 2021 było tu już 36,63%, co z kolei oznacza spadek w stosunku do roku 2020 o 5,76 %.

e.1. struktura wydatków na wynagrodzenia i pochodnych w rozbiciu na poszczególne jednostki organizacyjne w latach 2014-2021

Uszczegółowione rozłożenie wydatków na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń w rozbiciu na Urząd Miasta i jednostki organizacyjne pokazuje ich proporcjonalny udział. W omawianej perspektywie czasowej ich dynamika prezentuje się następująco:

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
wydatki na wynagrodzenia i pochodne	4 749 367,90	4 921 701,38	5 010 420,91	5 125 821,49	5 419 110,34	5 967 867,54	6 193 710,21	6 619 917,20
Urząd Miasta umowy o pracę	1 236 913,81	1 307 842,05	1 433 589,74	1 521 897,91	1 646 853,18	1 657 382,01	1 552 867,37	1 637 759,15

Urząd Miasta umowy cyw.praw.	81 231,58	91 449,33	95 018,56	105 958,16	123 738,64	195 183,06	175 342,94	78 901,00
Urząd Miasta łącznie	1 318 145,39	1 399 291,38	1 528 608,30	1 627 856,07	1 770 591,82	1 852 565,07	1 728 210,31	1 716 660,15
Zespół Szkół	3 259 882,98	3 321 174,95	3 235 410,63	3 269 257,96	3 360 647,28	3 800 032,93	4 118 689,10	4 428 856,06
MOPS	171 339,53	201 235,05	246 401,98	228 707,46	287 871,24	315 269,54	346 810,80	474 400,99

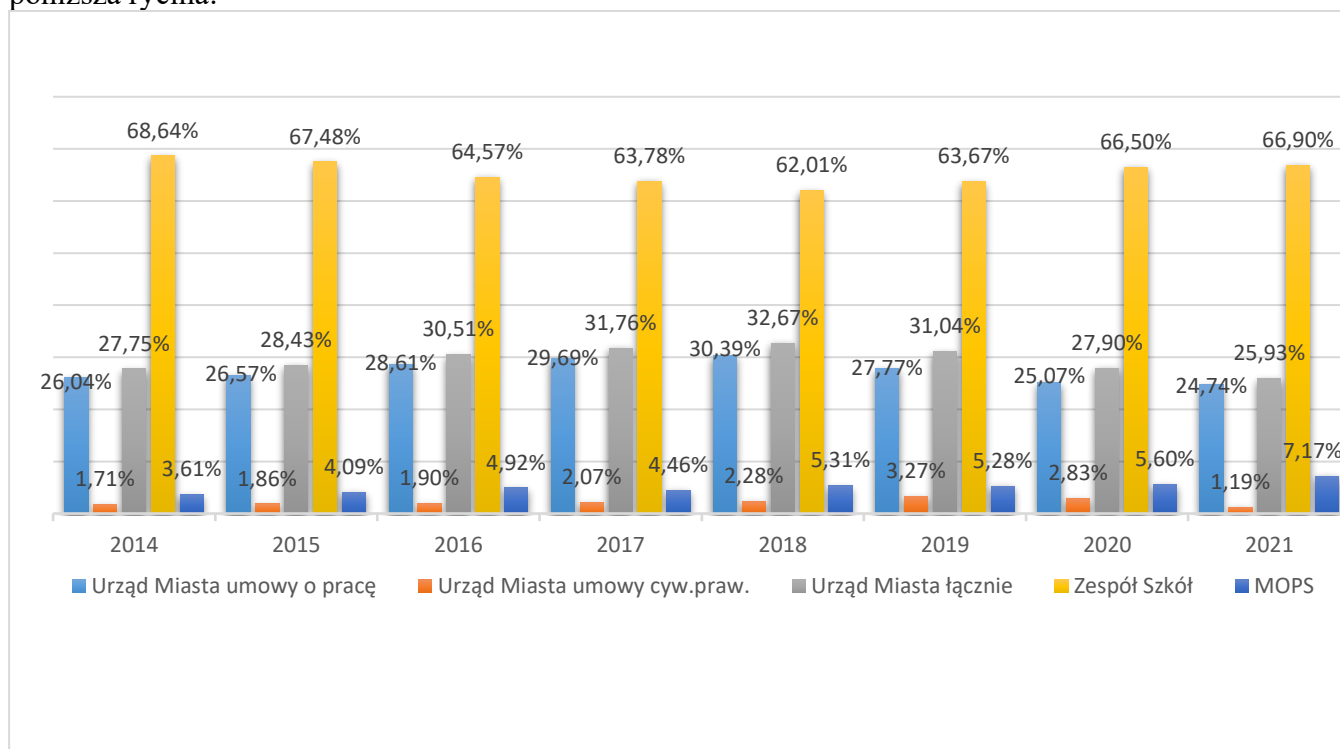
Tabela 6 Zestawienie wysokości wydatków na wynagrodzenia i pochodnych w rozbiu na poszczególne jednostki organizacyjne, w latach 2014-2021

Poniższe zestawienie prezentuje procentowy udział wydatków na wynagrodzenia i pochodnych w skali danego roku. Zestawienie to jest podstawą do określenia dalszej dynamiki zmian.

Tabela 7 Zestawienie wartości procentowych wydatków na wynagrodzenia i pochodnych w rozbiu na poszczególne jednostki organizacyjne, w latach 2014-2020

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Urząd Miasta umowy o pracę	26,04%	26,57%	28,61%	29,69%	30,39%	27,77%	25,07%	24,74%
Urząd Miasta umowy cywilnoprawne	1,71%	1,86%	1,90%	2,07%	2,28%	3,27%	2,83%	1,19%
Urząd Miasta łącznie	27,75%	28,43%	30,51%	31,76%	32,67%	31,04%	27,90%	25,93%
Zespół Szkół	68,64%	67,48%	64,57%	63,78%	62,01%	63,67%	66,50%	66,90%
MOPS	3,61%	4,09%	4,92%	4,46%	5,31%	5,28%	5,60%	7,17%

Analiza dynamiki procentowego udziału wydatków na wynagrodzenia i pochodnych w skali danego roku pozwoli prześledzić zmiany w tym zakresie. W sposób graficzny prezentuje je poniższa rycina:

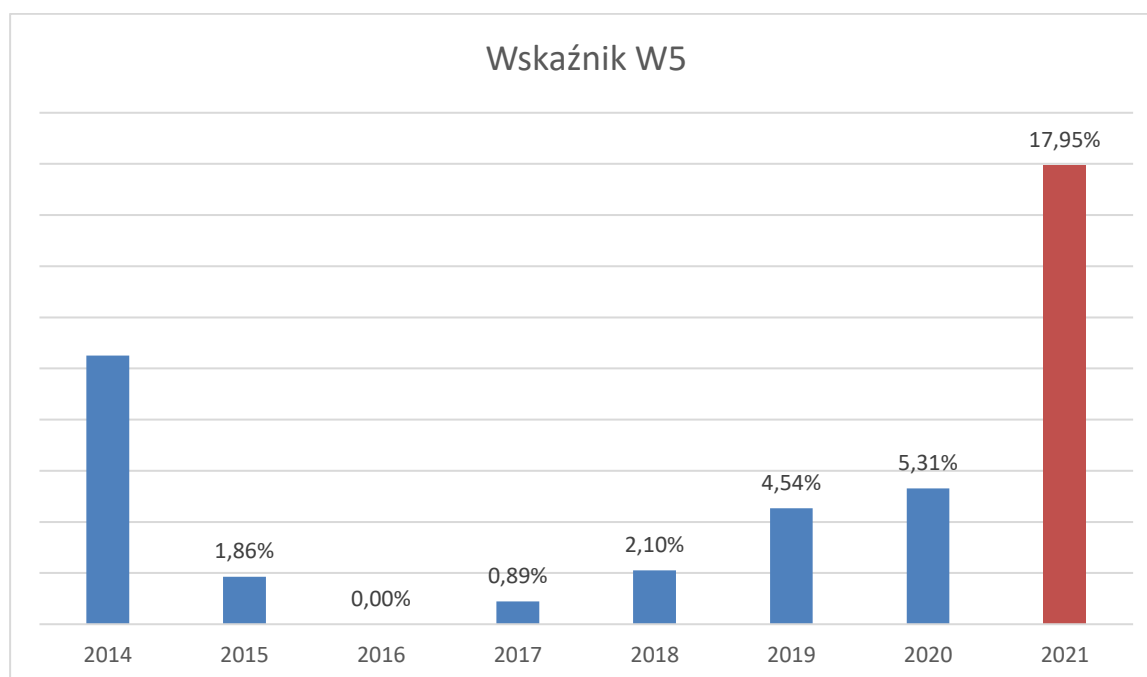
Rycina 8 Dynamika procentowych wydatków na wynagrodzenia i pochodnych w rozbiu na poszczególne jednostki organizacyjne, w latach 2014-2021

Oprócz dynamiki ośmioletniej warto zwrócić uwagę na relację roku 2021 do roku 2020 i 2019. Drugi rok z rzędu obserwujemy tu spadek udziału wydatków na wynagrodzenia w Urzędzie Miasta Obrzycko, co jest spowodowane między innymi reorganizacją wewnątrz jednostki. Jednocześnie czwarty rok z rzędu wzrósł udział wydatków Zespołu Szkół. Odnotować również należy wzrost udziału kosztów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. W roku 2021 koszty związane z wynagrodzeniami w Urzędzie Miasta Obrzycko, w porównaniu do roku 2020, były **niższe o 11 550,16zł**. Analogiczne koszty dla Zespołu Szkół w Obrzycku **wzrosły o 310 166,96 zł**. Koszty Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej **wzrosły rok do roku o 100 590,19 zł**.

f. Wskaźnik W5 - Udział środków zewnętrznych w wydatkach ogółem

Pozyskane środki zewnętrzne stanowią bardzo istotne źródło finansowania działalności jednostek samorządu terytorialnego. Wpływają na zwiększenie potencjału inwestycyjnego miasta i na jego rozwój. Ze względu na swój charakter, ich udział w systemie zasilania finansowego jest jednocześnie oznaką aktywności władz lokalnych w obszarze pozyskiwania dodatkowych źródeł finansowania. Zestawienie obejmuje także środki przydzielone w ramach projektu budowy żłobka, który jednak ostatecznie nie doszedł do skutku z powodu wzrostu cen usług i materiałów budowlanych.

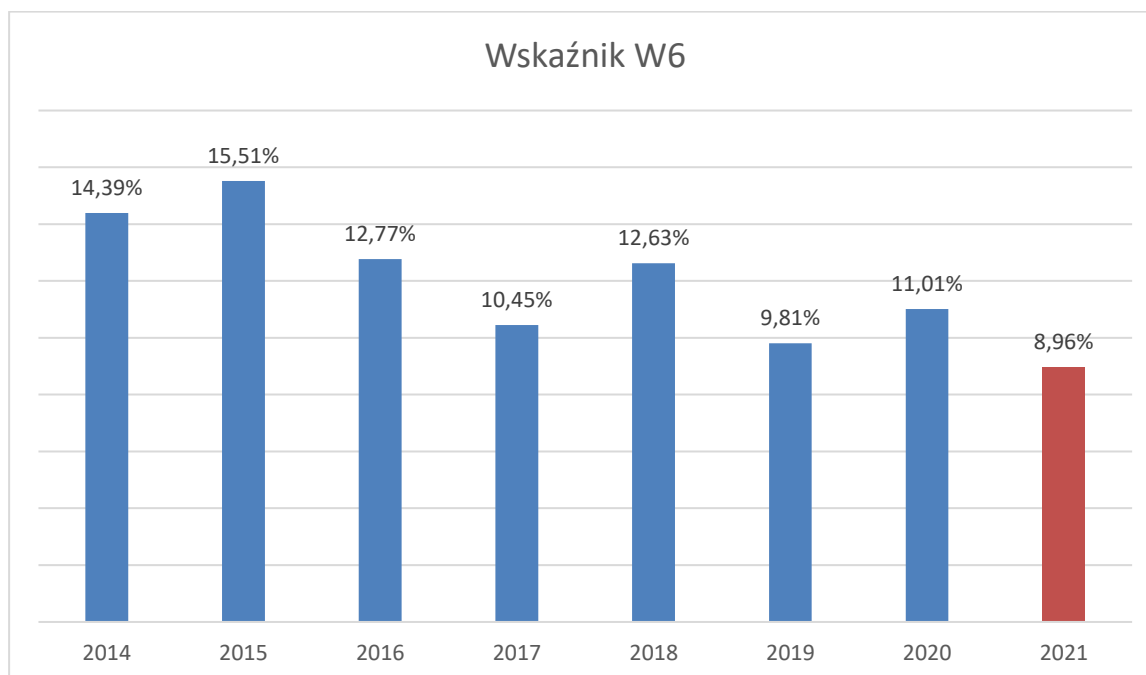
Rycina 9 Dynamika wskaźnika W5 - Udział środków zewnętrznych w wydatkach ogółem – na przestrzeni lat 2014-2021.

g. Wskaźnik W6 – Relacja zobowiązań do dochodów ogółem

Wskaźnik ten jest wskaźnikiem zadłużenia miasta. Wzrost zobowiązań względem dochodów prowadzi do usztywnienia budżetu i wpływa negatywnie na płynność finansową jednostki. W roku 2021 wartość zobowiązań wyniosła **1 662 028,60** i w stosunku do roku 2020, gdzie

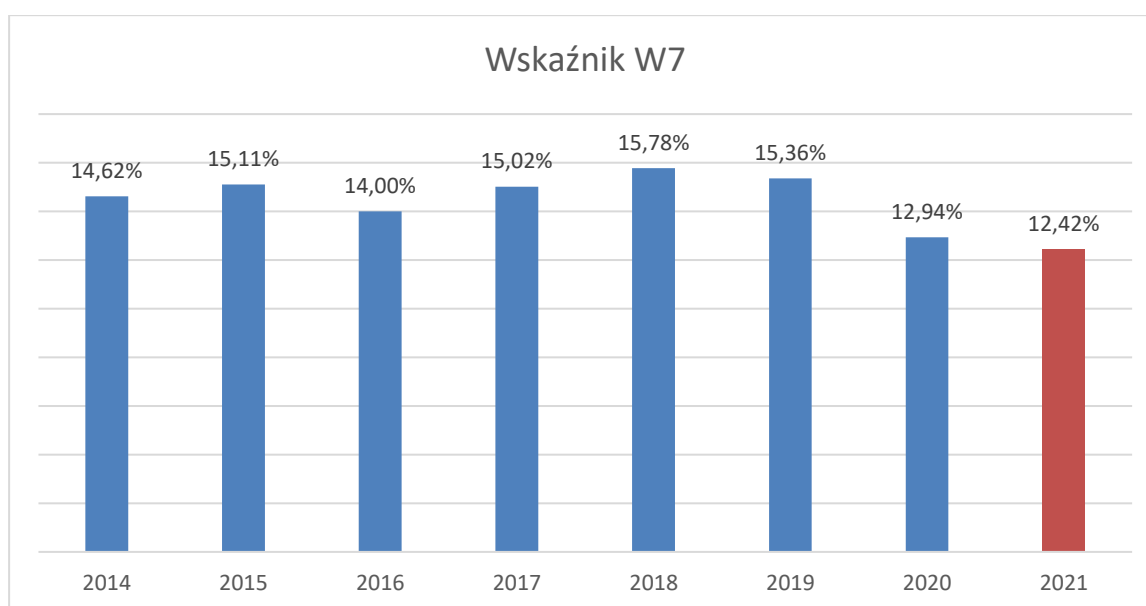
wynosiły one **1 692 931,72 zł** spadła o **30 903,12 zł**. Jednocześnie dochody ogółem wzrosły rok do roku o **3 178 778,57 zł** i wyniosły **18 550 500,40zł** (Tabela 5).

Rycina 10 Dynamika wskaźnika W6 - Relacja zobowiązań do dochodów ogółem – na przestrzeni lat 2014-2021.

h. Wskaźnik W7 - Udział podatku dochodowego od osób fizycznych w dochodach bieżących

Udziały we wpływach z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych stanowią dochód własny miasta, choć nie ma ono możliwości oddziaływania na ich konstrukcję i wysokość. Ich wpływ na zwiększenie samodzielności wydaje się zatem tylko pozorny. Niemniej dochody te stanowią istotną część budżetu miasta. Rok 2021 pod tym względem charakteryzuje się najniższym wskaźnikiem w omawianym przedziale.

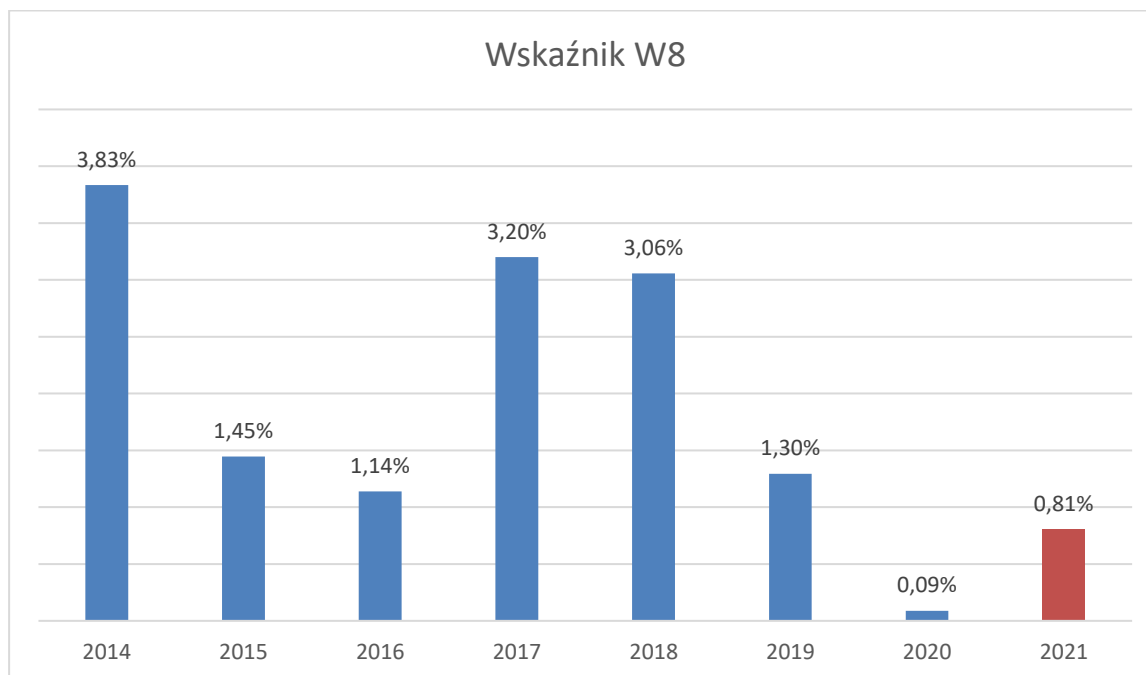

Rycina 11 Dynamika wskaźnika W7 - Udział podatku dochodowego od osób fizycznych w dochodach – na przestrzeni lat 2014-2021.

i. Wskaźnik W8 – Udział dochodów majątkowych w dochodach ogółem

W przypadku Miasta Obrzycko coroczny dochód z tytułu sprzedaży majątku był w ostatnich latach istotnym elementem równoważenia budżetu. Jednak ze względu na swój ograniczony i wyczerpywalny charakter nie może być traktowany jako stały element dochodów. W roku 2021 wartość sprzedanego majątku wyniosła zaledwie **149 820,00 zł.** (Tabela 5).

Rycina 12 Dynamika wskaźnika W8 - Udział dochodów majątkowych w dochodach ogółem – na przestrzeni lat 2014-2021.

j. Podsumowanie

Oceniając rozwój Miasta Obrzycko na przestrzeni lat 2014-2021 przeprowadzono analizę dynamiki wybranych wskaźników.

Tabela 8 Zestawienie zbiorcze analizowanych wskaźników w przedziale 2014-2021

Rok	Wskaźniki							
	W1	W2	W3	W4	W5	W6	W7	W8
2021	33,55%	16,07%	3,76%	36,63%	17,95%	8,96%	12,42%	0,81%
2020	35,45%	2,55%	11,26%	42,39%	5,31%	11,01%	12,94%	0,09%
2019	38,18%	1,60%	1,89%	44,81%	4,54%	9,81%	15,36%	1,30%
2018	41,41%	0,46%	8,23%	46,00%	2,10%	12,63%	15,78%	3,06%
2017	40,73%	1,13%	4,20%	46,65%	0,89%	10,45%	15,02%	3,20%
2016	38,52%	1,73%	1,73%	49,74%	0,00%	12,77%	14,00%	1,14%
2015	44,24%	1,97%	4,95%	58,02%	1,86%	15,51%	15,11%	1,45%
2014	39,13%	1,07%	21,73%	56,20%	10,51%	14,39%	14,62%	3,83%

Miasto Obrzycko posiada mocno ograniczone możliwości rozwoju przestrzennego, a za tym i inwestycyjnego. Dane demograficzne pokazują jasno stabilizację w zakresie liczby

mieszkańców zameldowanych na stałe, wahającej się nieznacznie w okolicach 2370 mieszkańców i to pomimo stałego rozwoju budownictwa mieszkalnego.

Analiza wskaźników finansowych dla roku 2021 obrazuje określone trendy i zagrożenia w kierunkach rozwoju i aktualną sytuację finansową samorządu. Szczególnie niepokojąca jest najniższa od 8 lat wartość wskaźnika W1 odnoszącego się do dochodów własnych. Zeszłoroczny wskaźnik W2 osiągnął historyczny wynik, jednak spowodowane jest to jednorazowym zdarzeniem zewnętrznym w postaci pozyskania środków z konkursów w ramach Narodowego Programu Szczepień. Oznacza to, że niezależność finansowa miasta jest ograniczona i w coraz większym stopniu uzależnia się ono od dotacji zewnętrznych. Te jednak na szczęście są ogólnodostępne i relatywnie łatwe w pozyskaniu.

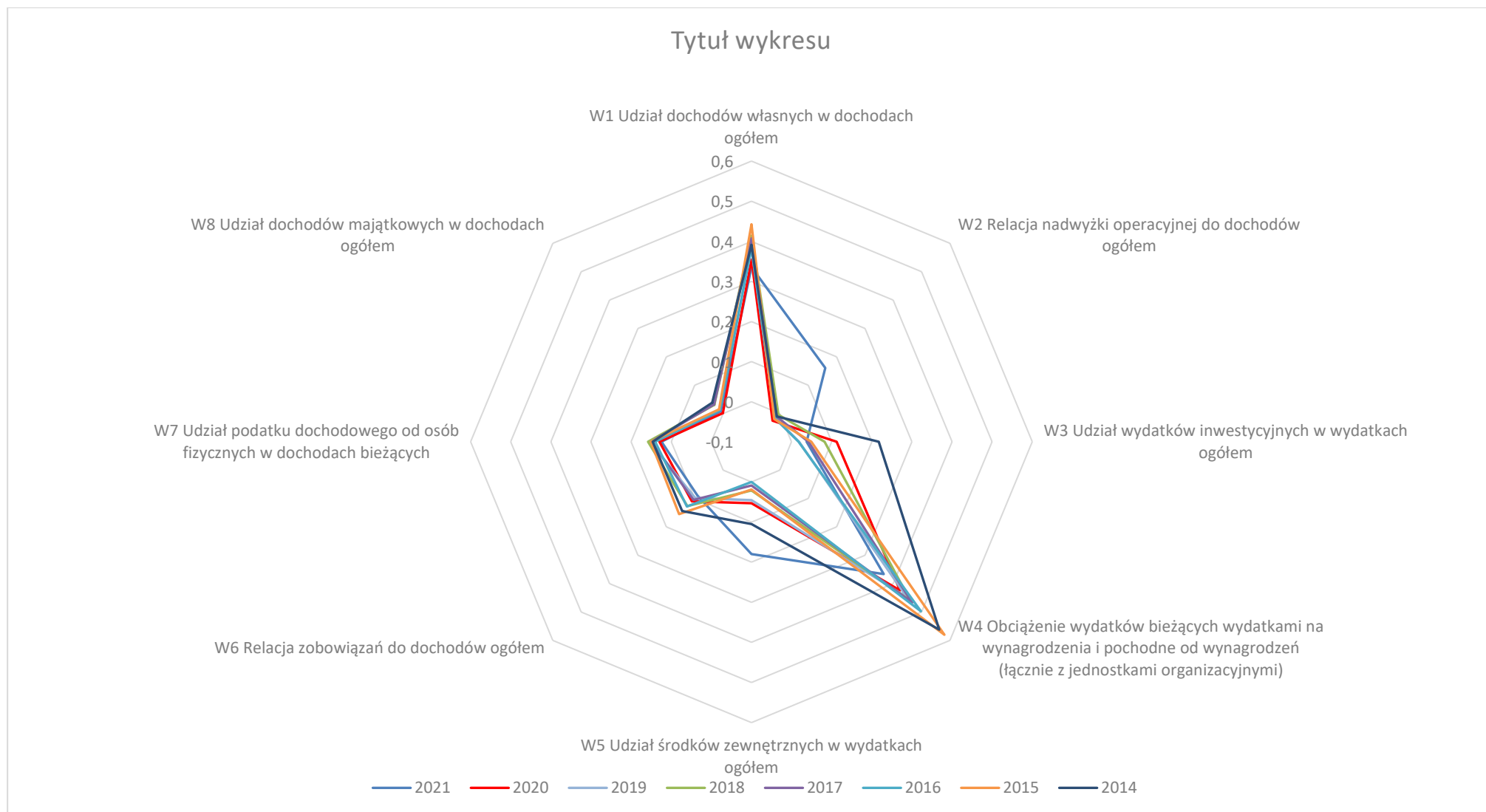
Zahamowanie tych tendencji i zwiększenie udziału dochodów własnych powinny być zatem głównym priorytetem polityki miasta w najbliższych latach. Biorąc pod uwagę ograniczony zasób terenów inwestycyjnych, przez co i atrakcyjności dla inwestorów, w pierwszym rzędzie należy skupić się na poprawie ściągalności już obowiązujących podatków i opłat lokalnych. Oraz dalszym pozyskiwaniu środków zewnętrznych.

Wskaźnik W4 ukazujący poziom wydatków związanych z wynagrodzeniami i pochodnymi od wynagrodzeń zanotował w roku 2020 spadek i jest to najniższy wynik w omawianym przedziale czasowym. Przy rozbiciu kosztów wynagrodzeń na poszczególne jednostki organizacyjne widać spadek kosztów związanych z wynagrodzeniami w Urzędzie Miasta Obrzycko. Analogiczne koszty dla Zespołu Szkół w Obrzycku i Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wzrosły.

Ogólną sytuację finansową Obrzycka w roku 2020 obrazuje wykres radarowy (Rycina 12).

W zakresie wydatków inwestycyjnych Miasto Obrzycko powinno skupić się w pierwszej kolejności na zadaniach realnie wpływających na obniżenie kosztów funkcjonowania samorządu oraz przynoszących dochód, głównie w zakresie gospodarki wodno-kanalizacyjnej i drogowej. Niezbędne jest także inwestowanie w infrastrukturę społeczną, co powinno w praktyce zaowocować przeniesieniem Biblioteki Miejskiej do budynku wyremontowanego Kina przy ulicy Kruppika 5 i sprzedaży kosztochłonnego budynku przy ulicy Marcinkowskiego 10.

Rok 2021 ze względu na sytuację pandemiczną był w wielu aspektach nieprzewidywalny, jednak nawet w tej sytuacji, dzięki mobilizacji mieszkańców udało się pozyskać środki z nagród w Narodowym Programie Szczepień. Miasto obrzycko pozyskało także 2 850 000 zł z Programu Inwestycji Strategicznych Polski Ład, co pozwoliło rozpocząć długo oczekiwaną i niezwykle potrzebną inwestycję przebudowy nawierzchni ulicy Wronieckiej.

Rycina 13 Wykres radarowy ukazujący sytuację finansową miasta w oparciu o wybrane wskaźniki na tle lat poprzednich